

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Janáčkova konzervatoř v Ostravě, Ostrava 1, Českobratrská 40

Českobratrská 40, 701 62 Ostrava 1

Identifikátor školy: 600 017 524

Termín konání inspekce: 7. – 10. únor, 22. – 24. únor, 14. – 15. březen 2005

Čj:	n5-1035/05-12002
Signatura	on6jy532

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Janáčkova konzervatoř v Ostravě (JKO) je jedinou školou v České republice, která zahrnuje výuku všech uměleckých oborů: hudebního, pěveckého, hudebně-dramatického i tanečního. Výuka je realizována formou denního a externího studia v devíti odděleních v šestiletém a osmiletém studiu:

- oddělení klávesových nástrojů
- oddělení povinného klavíru a korepetice
- oddělení strunných nástrojů
- oddělení všeobecně vzdělávací
- oddělení taneční
- oddělení dechových a bicích nástrojů – žest'ové a dřevěné nástroje
- oddělení hudebně dramatické
- oddělení pěvecké
- oddělení hudební teorie, skladby a dirigování

Swou činnost škola zahájila v roce 1959. V roce 1996 ji byl udělen čestný název Janáčkova konzervatoř v Ostravě. Od roku 2002 je zřizovatelem školy Moravskoslezský kraj.

Kapacita školy je stanovena pro 590 žáků, dle statistického výkazu pro školní rok 2004/2005 školu navštěvuje celkem 442 žáků ve 20 třídách. V oboru hudba studuje 262 žáků, ve zpěvu 38 žáků, v tanečním oddělení 99 žáků a v hudebně dramatickém oddělení 43 žáků.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiálně-technické podmínky, průběh a výsledky vzdělávání ve studijním oboru Hudba, Zpěv a Tanec.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuku odborných a odborně-teoretických předmětů ve sledovaných oborech v době inspekce zabezpečovalo spolu s ředitelkou a dvěma zástupci 167 pedagogických pracovníků (obor hudba 123, zpěv 20 a v tanečním oddělení 24 pedagogů). Odbornou kvalifikaci splňuje téměř 100 % pedagogů, pouze dva vyučující, v současné době studující AMU v Praze, nesplňují požadovanou kvalifikaci. Úvazky pedagogů jsou ředitelkou ve spolupráci s vedoucími jednotlivých oddělení sestavovány tak, aby byla v maximální míře využita jejich odbornost a profesionalita. Volbě pedagogů je věnována zvýšená pozornost, jsou zásadně přijímáni na základě výběrového řízení. Odborná erudice téměř všech vyučujících je obohacena o jejich aktivní profesionální činnost. Jsou uznávanými osobnostmi ve svém oboru a jejich názory i zkušenosti se pozitivně promítají do kvality výuky.

Pro přehlednost a jednodušší orientaci v náročném organizačním systému školy je vypracováno organizační schéma, které graficky znázorňuje vzájemné vazby nadřízenosti a podřízenosti mezi jednotlivými úseky a pracovníky školy. Rozpisy úkolů, odpovědnosti a kompetencí pro vedení školy i jednotlivé pracovníky jsou přehledně zpracovány. Na vedení školy se společně s ředitelkou, jmenovanou do funkce k 1. srpnu 2004, a její asistentkou podílejí zástupce statutárního orgánu, zástupce pro studijní záležitosti a asistent ředitelky pro organizační záležitosti – manažer. Samostatně pracuje provozně ekonomický úsek školy.

Do řízení školy, které je založeno na vstřícnosti jednání se zaměstnanci a na vzájemném respektování, se pozitivně promítají znalosti ředitelky získané funkčním studiem managementu. Veškeré dokumenty školy jsou zpracovány přehledně a s vysokou vypovídací hodnotou.

Přenosu informací uvnitř školy je věnována zvýšená pozornost. Jsou stanovena jasná pravidla nezbytná pro fungování všech úseků školy.

Na řízení, organizaci a především průběhu výchovně-vzdělávacího procesu se spolupodílejí poradní a konzultační orgány. Společným úkolem poradních orgánů, kterými jsou pedagogická rada, umělecká rada, koncertní komise a jiné umělecké komise, je koordinovat výchovně-vzdělávací proces, analyzovat závěry hospitací řídicích pracovníků školy a zaujímat stanoviska ke zjištěným pozitivním i negativním skutečnostem.

Kontrolní systém je propracovaný a důsledně realizovaný vedením školy i vedoucími jednotlivých oddělení dle kontrolního plánu. Kritéria pro hodnocení pracovníků jsou písemně zpracována. Požadavky kontrol jsou pedagogy akceptovány a přijímány jako prostředek ke zkvalitnění práce celé školy. Zjištěné skutečnosti a případné závěry jsou vedením školy využívány k periodickým hodnocením učitelů, slouží jako podklad pro přiznání mimořádných odměn i jako podklad pro zprávu o činnosti školy.

Velká část pedagogů je umělecky činných, denně se setkává s novými uměleckými trendy, směry a postupy, které pak bezprostředně přenáší do výuky. Další část pedagogů publikuje v odborných časopisech, aktivně se zúčastňuje muzikologických konferencí (pedagogové hudebně-teoretických předmětů). Pedagogové hudebního, pěveckého i tanečního oddělení navštěvují odborné semináře, které v některých případech také vedou. Rovněž jsou pravidelně zváni do porot interpretačních soutěží nebo jako členové maturitních a absolventských komisí.

Kvalita personálních podmínek vzdělávání je vzhledem ke schváleným učebním dokumentům hodnocena jako vynikající.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Janáčkova konzervatoř v Ostravě je umístěna v centru města v nové budově. Pro výuku je celkově využíváno 72 učeben, z toho 51 odborných pro individuální výuku, 3 přehrávkové sály, 4 taneční sály, 1 tělocvična a 4 zkušebny hudebně-dramatického oboru. Všechny učebny jsou soustředěny v komplexu budov. Škola vlastní víceúčelový sál pro 250 posluchačů, který je využíván jednak pro koncerty školy, ale také je pronajímán řadou významných pořadatelů a uměleckých institucí. V koncertním sále jsou zabudovány jedny z nejmodernějších varhan. Na vysoké úrovni je školní knihovna s přílehlou studovnou. Profesionálně vybavené nahrávací studio slouží nejen pro potřebu výuky hudební režie, ale především pro záznam uměleckých výkonů žáků.

Učebny svou velikostí i vybavením umožňují výuku hlavního předmětu hudebního oboru, zpěvu i všech souvisejících povinných předmětů individuální i komorní hry. Třídy jsou vybaveny zářivým nábytkem a dostatečným množstvím hudebních nástrojů, většinou starších. Zvýšená zvuková prostupnost učeben se projevila především ve výuce intonace a sluchové analýzy.

Pro výuku předmětu příbuzných nástrojů zajišťuje JKO většinou potřebné nástrojové vybavení, které je žákům poskytováno bezplatně. Archivace a zpracování inventarizace nástrojů, které jsou v majetku školy, je vedena také v PC podobě.

Taneční oddělení disponuje čtyřmi prostornými a kvalitně vybavenými tanečními sály, které však pro potřebu osmileté taneční školy nedostačují. Pro výuku některých předmětů je využívána tělocvična školy. Pedagogům slouží menší kabinet. Sociální zázemí žáků je velmi dobré a odpovídá psychohygienickým potřebám. Velmi dobře je vybaven archiv videonahrávek a sklad zvukových nosičů, který je systematicky doplňován. Základní kostýmové vybavení školy je rozšiřováno zapůjčováním.

Celá škola je projektovaná bezbariérově. Ve veřejně přístupných prostorách jsou prezentovány výsledky školy, obrazová dokumentace zachycující historii školy i její tradice. Škola je postupně vybavována artefakty současného výtvarného umění (obrazy a plastiky). Ve vstupním vestibulu školy se konají pravidelné výstavy. Veškeré prostory školy jsou estetické a vysoce reprezentativní.

Materiálně-technické podmínky školy jsou celkově vynikající.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučované obory

Vyučované studijní obory 82-44-M/001, 82-44-N/001 **Hudba**, 82-45-M/001, 82-45-N/001 **Zpěv** a 82-46-M/001, 82-46-N/001 **Tanec** jsou realizovány v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě.

Konkretizované učební plány všech sledovaných oborů byly schváleny ředitelkou školy dne 29. ledna 2005 s platností od 1. září 2004. Ve studijním oboru Tanec je v plném rozsahu uplatňován učební plán Taneční konzervatoře schválený MŠMT.

Porovnáním kontrolovaných rozvrhů hodin, třídních knih a osobní dokumentace žáků bylo zjištěno, že realizovaná výuka probíhá v souladu s požadavky platných učebních dokumentů. Veškeré korekce hodinových dotací jsou prováděny s ohledem na potřeby jednotlivých oddělení. Plnění učebních plánů a učebních osnov je prestižní záležitostí vedení školy i všech zainteresovaných pedagogických pracovníků. Kontrola je prováděna ředitelkou i oběma zástupci v součinnosti s kontrolním a hospitačním plánem. Zjištěné poznatky jsou analyzovány a dle potřeby využívány k odstranění nedostatků.

Organizace vzdělávacího procesu respektuje specifika, která jsou pro tento typ školy charakteristická. Náročný režim pracovního dne je všemi zaměstnanci i žáky školy respektován, výuka je realizována podle ředitelkou schváleného rozvrhu vyučovaných hodin jednotlivých ročníků i oddělení. Z předložené dokumentace jednoznačně vyplývá, že vedení školy dbá na rovnoměrné rozvržení všech denních činností žáků i vyučujících. Přestávky mezi jednotlivými pracovními úkony především v tanečním oddělení jsou pravidelné a zabezpečují dostatečný časový prostor pro relaxaci, dodržování zásad hygieny, stravovacích návyků, pitného režimu apod.

Vzhledem ke specifice výuky je práce výchovného poradce nezbytná, prvořadým úkolem je péče o žáky a studenty s výukovými i výchovnými problémy a vývojovými poruchami v konzervatoři. Výsledky spolupráce školy se zainteresovanými jsou v této oblasti výrazně pozitivní.

Pravidla výchovně-vzdělávacích činností jsou přesně stanovena školním řádem který je rozdělen na část A, specifikující práva a povinnosti žáků, studentů i jejich zákonných zástupců a část B, v níž jsou některé body vnitřního řádu vhodně upraveny vzhledem k povinné školní docházce žáků 1. – 4. ročníku tanečního oddělení.

Informační systém vůči zletilým žákům a zákonným zástupcům žáků je efektivní, pravidla komunikace jsou vedením školy jasně stanovena a tvoří funkční prostředek pro přenos všech potřebných informací vně i mimo školu. Běžnou praxí školy je setkávání pedagogů s rodiči žáků při třídních schůzkách i kulturních akcích školy. JKO má vlastní internetové stránky, které mají především informační charakter. Škola pravidelně využívá celostátního tisku, rozhlasu, televize apod.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných oborech

Obor Hudba

V souladu s učebními dokumenty jsou výukové cíle sledovaných předmětů namířeny k maximální podpoře talentu a rozvoji individuálních schopností žáků. Cílenému výběru základní literatury věnují vyučující instrumentální výuky velkou pozornost zejména u žáků prvních ročníků, kde se promítají znalosti a dovednosti žáků (pozitivní i negativní) získané v předcházejícím studiu. Plánování individuální výuky vycházelo ze specifických dispozic žáků a schopnosti zadanou látku v určitém čase nastudovat.

Materiální podmínky pro instrumentální i teoretickou výuku jsou velmi dobré. Učebny byly dostatečně prostorné a jejich vnitřní uspořádání umožňuje realizaci sólové i komorní hry v plném rozsahu. Estetická úroveň učeben je podnětná, atmosféra některých tříd byla umocněna osobitou výzdobou. Ve sledovaných hodinách instrumentální výuky nebyla využita možnost doplnění výuky o audio, případně video ukázkou nebo kombinaci přímé hry se zvukovým médiem. Kvalita nástrojů v jednotlivých třídách klavírního oddělení byla rozdílná. Vedení školy respektuje požadavky pedagogů klavírního oddělení při výběru značky nástrojů, proto ještě v některých učebnách nebyly nástroje na požadované úrovni. Tato skutečnost však kvalitu výuky neovlivnila.

Oddělení strunných nástrojů

Úroveň výuky ve smyčcovém oddělení byla sledována ve hře na housle, violu, violoncello, v komorní hře smyčcového kvarteta a orchestrální hře. Hospitace proběhla také ve speciálních teoretických předmětech smyčcového oddělení.

Pedagogové systematicky pracovali na vytváření profesionálních návyků, zdokonalení intonační preciznosti, výměně poloh a zvukové kvalitě. Velká pozornost byla věnována metodickým principům směřujícím k rozvíjení uvolněné hry. Vyučující názorně demonstrovali nedostatky, pokyny k domácí přípravě byly směřovány k samostatnému myšlení a sebekontrolě. Sledované hodiny byly velmi dobře metodicky i časově organizovány. Nechyběla práce pedagoga při doprovodu s klavírem, kdy pracoval na detailech z hlediska pódiového projevu, hudebního třibení a akustiky.

Moderní metody výuky a výchovy individualit a uměleckých osobností se uplatňuje i v dalších předmětech, zejména v komorní hře, která má na škole pozoruhodnou a příkladnou úroveň. Orchestrální hra byla sondou do úrovně výuky všech nástrojových skupin, zejména nejpočetnější skupiny smyčcových nástrojů. Orchester, jako celek, vykazoval vynikající výsledky, interpretační problémy hráčů byly dirigentem zvládnuty pohotově a systematicky.

V teoretických předmětech Metodika hlavního oboru a Dějiny literatury ve hře na violoncello dokázal vyučující se svými znalostmi a dlouholetými zkušenostmi vytvořit vynikající atmosféru a v živém dialogu se studenty sdělovat poznatky, které často přesahovaly rámec teorie.

Oddělení klávesových nástrojů

Všichni pedagogové prokázali dostatek uměleckých i pedagogických zkušeností, což se plně projevílo jednak v kvalitě přípravy na hodiny, ale i ve vlastní výuce.

Na základě vyhodnocení celkové úrovně žáků volili učitelé adekvátní metody a formy práce. Ve všech sledovaných hodinách byly cíleně budovány správné návyky pro uvolněnost obou paží. Spolu s rozšiřováním technických dovedností učitelé vedli žáky ke tříbení kultury úhozu a k rozvoji schopnosti sluchově kontrolovat vlastní tónovou představu. Pamětní orientace žáků byla podporována vhodnou analýzou charakteru skladeb, formálním i harmonickým rozbořem. Vynikající pedagogická práce se opírala především o průběžnou motivaci – fundovaný a věcně správný výklad ke hraným skladbám podporovaný vzorovým uměleckým příkladem pedagoga hrou na nástroj. Žáci výborně reagovali na pokyny vyučujících, pracovali soustředěně a s velkým zájmem.

Oddělení dechových a bicích nástrojů

Přímou hospitační činností byla sledována výuka hry na dřevěné (flétna, zobcová flétna, hoboj, klarinet) a žesťové dechové nástroje (trubka, trombón, tuba) a bicí nástroje.

Dechové nástroje dřevěné

Většina pedagogů vyučuje formou ověřených metodických postupů. Hospitované výukové lekce byly velmi pečlivě připraveny. Stavba individuálně vyučovaných hodin byla u všech pedagogů koncipována s ohledem na zadaný úkol a dosažený výsledek předešlé vyučovací lekce. V prvních ročnících bylo důsledně dbáno u všech žáků na upevnění hráčských elementárních návyků, které jsou nezbytné pro dobré zvládnutí požadované techniky daného nástroje. Pedagogové kontrolovali uvolnění potřebných částí těla, správné dýchání, nátiskovou fixaci apod. U žáků z vyšších ročníků se těžiště jejich práce přesouvalo do oblasti praktického použití dobře zvládnutých technických dovedností a zejména do oblasti výrazové. Rozvíjeli jejich hudební projev, dynamické možnosti a barevnou škálu nástroje. Neopomínali stylovou interpretaci studovaných skladeb. Technicky obtížná místa velmi pečlivě rozebírali a v případě potřeby procvičovali. Při nácviku náročnějších pasážových celků přistupovali k žákům individuálně a nechybělo metodické poučení pro domácí přípravu.

Dechové nástroje žesťové

Všechny hodiny instrumentální výuky byly vedeny se smyslem pro precizní vypracování nejen jednotlivých částí, ale i celých skladeb. Navštívené hodiny měly jasnou strukturu a vnitřní členění hodin směřovalo k naplnění zvoleného cíle. Výuka probíhala podle zažitého řádu. Členění jednotlivých činností umožňovalo prolínání technických i výrazových dovedností. Přednesové skladby umožňovaly uplatnění zvládnutých instrumentálních dovedností. Repertoár byl řazen tak, aby postupnou gradací udržel žákovu pozornost po celou dobu výuky. Praktické rady pro vlastní samostudium bylo žákům ve sledovaných hodinách poskytováno srozumitelně a vycházelo ze znalosti všech specifík vyučovaného nástroje. Výuka hlavního oboru byla vedena věcně a odborně správně.

Možnost vyjádření vlastního názoru byla dána většinou žákům ve vyšších ročnících a to při studiu přednesové skladby. V těchto případech pedagogové vedli žáky k jasné formulaci názorů podepřené fakty a vyjadřované odbornými hudebními výrazy.

Psychohygienické podmínky byly ve všech sledovaných hodinách dodrženy. Čas pro relaxaci byl využit k ověřování metodických, případně hudebně-teoretických znalostí žáků.

Součástí inspekční činnosti bylo posouzení výkonů studentů šestých ročníků při absolventské přehrávce. Jednotlivé výkony byly posuzovány všemi pedagogy dechového oddělení. Výběr skladeb byl ovlivněn instrumentálními dovednostmi jednotlivých absolventů a jejich interpretačními schopnostmi. V předvedených skladbách všichni žáci prokázali důsledné naplňování profilu absolventa. K celkovému pozitivnímu uměleckému dojmu tohoto vystoupení přispěla zodpovědná práce dalšího pedagoga, korepetitora, která je nedílnou součástí výchovy a vzdělávání studenta konzervatoře a provází jej celým studiem.

Bicí nástroje

V dlouhodobém plánu jsou žáci postupně seznamováni s celou škálou bicích nástrojů a k dokonalému zvládnutí techniky hry.

Vlastní výuka byla vedena s důrazem na preciznost, technickou dokonalost a interpretační přesnost. Ve výuce se učitelé stávali hráčskými partnery žáků a vlastní hrou je nejen vyučovali, ale také motivovali. Ve výuce byl kladen důraz na držení těla při hře na nástroje a bylo maximálně využíváno přirozených pohybových možností. Svalové partie byly zatěžovány rovnoměrně a pohyblivosti kloubů byla věnována zvýšená pozornost. Ve vyšších ročnících byl dán žákům dostatečný prostor pro tvůrčí představivost a fantazii.

Zvolené tempo výuky odpovídalo věkové hranici žáků, nedocházelo k jejich přetěžování, zařazování relaxačních částí hodin bylo efektivní.

Oddělení hudební teorie

Hospitace proběhly v předmětech Harmonie, Současná hudba, Intonace, rytmus a sluchová analýza, Kulturní dějiny a Didaktika hudební nauky.

Výuka kolektivních předmětů byla ve všech sledovaných hodinách zaměřena k rozvoji teoretických znalostí (notace, orientace ve stupnicích, tvoření intervalů, akordů apod.) a k jejich praktické aplikaci při intonačně-rytmických projevech. Převládala věcně i odborně správná frontální výuka. Náročnost intonačních i rytmických úkolů byla úměrná vyspělosti a dříve získaným dovednostem žáků. Teoretické poznatky byly vyvozovány z konkrétního materiálu – hudebních reprodukováných ukázek či živě interpretovaných. Vysoce účinnými prvky výuky byla důkladná příprava úkolů a následně pak okamžitá kontrola výsledků spojená s analýzou. Záznamy v třídních knihách dokumentují provázanost znalostí z hudební teorie s praktickými požadavky potřebnými ke hře na hudební nástroj. Míra vědomostí a dovedností přitom odpovídala dané věkové skupině i konkrétnímu profesnímu zaměření v jednotlivých ročnících.

Z poznatků získaných hospitační činností ve všech sledovaných předmětech hudebního oddělení je zřejmý zodpovědný přístup vyučujících k výuce. Podstatou je respektování individuality žáka, rozvoj zdravého sebevědomí a motivace vlastním příkladem pedagoga. Věcně správná a funkčně užívaná odborná terminologie byla srozumitelná.

Komunikace mezi vyučujícími a žáky má ustálená pravidla, která se vyznačují vzájemnou vstřícností, ohleduplností a neformálním respektem. Zvolené formy a metody vytvářely prostor pro názorovou otevřenost. Aktivní pracovní zapojení bylo pravidelně střídáno s relaxačními úseky, které byly velmi často využity k rozvoji komunikativních dovedností s použitím správné hudební terminologie a průběžné motivaci.

Hodnocení žáků pedagogem i vzájemné sebehodnocení bylo nedílnou součástí výuky a prolínalo se všemi částmi hodin. Výkony žáků na veřejných koncertech jsou nahrávány pro účely rozboru v hodinách a další detailní práce při zkvalitňování interpretace. Běžná

klasifikace je součástí vlastního uceleného hodnotícího systému školy. Výsledky žáků zjištěné v průběhu výuky mají všechny předpoklady pro jejich uplatnění v praxi.

Celková úroveň průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované výuce hudebního oddělení je vynikající.

Obor Zpěv

V pěveckém oddělení je plánování a příprava výuky velmi dobrá. Metoda výuky vzhledem k sjednocenému pohledu pedagogů se výrazně pozitivně odráží ve vyučovacím procesu. Dostatek vyjadřovacích schopností, způsob nasazení, práce s dechem, pohyblivost hlasu, nosnost, dynamické rozpětí a barva tónu s celkovou kulturou projevu svědčí o správném pedagogickém přístupu všech navštívených pedagogů. Spolu s pěstováním a zdravým rozvíjením pěvecké techniky je v průběhu studia zařazován vhodný repertoár přiměřený schopnostem a věku žáků.

Vyučující dokázali během sledované výuky žákům poskytnout návod, jakým způsobem chyby odstraňovat a jak jim předcházet. Byli vedeni k dokonalé tónové představě a zdravému pěveckému projevu.

Motivace studentů je podpořena osobním příkladem pedagoga, vynikajícím prostředím školy a odpovídajícím materiálním vybavením i učebními pomůckami jednotlivých tříd. Hodnocení žáků bylo efektivní, i přes kritické poznámky bylo všemi žáky bez výhrad respektováno.

Přirozená autorita vyučujících, respektování individualit a vzájemná vstřícnost pozitivně ovlivnily příjemnou a tvůrčí atmosféru v hospitovaných hodinách. Kultivovaný projev, způsob jednání a pedagogický takt učitelů pozitivně formují a ovlivňují osobnost studentů školy.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledované výuce pěveckého oddělení jsou vynikající.

Obor Tanec

Taneční oddělení konzervatoře poskytuje studentům všestranné odborné vzdělávání s cílem vychovávat harmonickou a pohybově kultivovanou osobnost, s cílem orientovat se v nejrůznějších tanečních technikách. Výuku zajišťuje celkem třináct odborných pedagogů a devět korepetitorů. Z celkového počtu pracovníků jich patnáct v současné době je nebo bylo výkonnými umělci. Tato skutečnost se výrazně pozitivně promítá do celkové kvality výuky.

Výuka je realizována v osmiletém denním studiu a hlavním předmětem je klasický tanec. Plánování probíhá v souladu s učebními dokumenty. Prováděné činnosti byly přiměřené stanoveným cílům a aktuálnímu stavu třídy. Veškeré sledované hodiny byly velmi pečlivě připraveny. Učivo na sebe bezprostředně navazovalo.

Materiální podpora vzdělávání je i přes nedostatečný počet tanečních sálů velmi dobrá. Vybavení učeben odpovídá potřebám předmětu i finančním možnostem školy. Taneční sály jsou akusticky vyhovující. Výukové prostředí je podnětné a estetické.

Klasický tanec

Klasická taneční technika je profilovým předmětem oboru. V současné době vyučující pracují na sjednocení metodiky výuky klasického tance. Přímou hospitační činností byly zjištěny dílčí rozdíly v realizovaných vzdělávacích postupech, které však kvalitu výuky výrazně neovlivnily. Správným vedením a zodpovědným přístupem pedagogů se optimálně formují jak osobnostní projev, tak i scénický zjev žáků.

Důležitou a nezastupitelnou roli ve výuce klasické taneční techniky zastává hudební doprovod. V této oblasti spolupráce obou pedagogů v hodině byly zjištěny rezervy, některé hodiny postrádaly užší spolupráci.

Výuka klasického tance probíhá ve všech ročnících vzhledem k nedostatku chlapců ve smíšených skupinách. Proporcionálnost požadavků byla ve všech navštívených hodinách vyvážená. Výuka byla vedena na odpovídající odborné úrovni převážně s důsledným respektováním didaktických zásad. Používané metody byly nápadité a tematicky pestré, přesto v některých hodinách nebyly dostatečně efektivně uplatňovány. Vyskytly se případy nerespektování rytmického a dynamického charakteru jednotlivých klasických prvků. V jiných případech nebyl kladen dostatečný důraz na přirozený taneční projev žáků, hlavně při tréninku u tyče se pohyb omezoval na prosté cvičení bez zapojení paží a horní části těla. Částečně opomíjená zůstala i výrazová stránka pohybu.

Při tanci s partnerem byla zaznamenána velmi dobrá práce směřující k synchronizaci pohybu dívek a chlapců. Ve všech hodinách učitelé uplatňovali individuální přístup. Relaxační složky a uvolňovací prvky byly vhodně zařazeny. Pochopení učiva bylo průběžně ověřováno se snahou vést žáky k promyšlenému a uvědomělému pohybu.

Moderní tanec

Posuzována byla výuka taneční gymnastiky v 1. – 4. ročníku, moderního tance 5. – 8. ročníku a koncertní praxe moderního tance v 5. – 8. ročníku. Úroveň výsledků práce všech sledovaných pedagogů byla velmi dobrá, některé výkony byly hodnoceny jako špičkové. Jako příkladná byla hodnocena spolupráce s hudebními pedagogy – korepetitory. Jejich výběru je věnována zvýšená pozornost. Ve všech případech byla shledána oboustranně příkladná spolupráce.

Práce s žáky nižších ročníků v taneční gymnastice byla převážně na velmi dobré úrovni. Příčinou drobných chyb v metodických postupech, projevující se u začínajících pedagogů, byla nedostatečná pedagogická zkušenost. Nejmladší žáci byli příkladným způsobem připravováni pro techniku klasického tance. Některé hodiny taneční gymnastiky byly vedeny spíše v rovině choreografických etud, pohybové sekvence byly dlouhé a zbytečně komplikované. Práce vyučujících v nižších ročnících byla ztížena průměrnými předpoklady žáků. Přesto pedagogové v technice moderního tance dokázali maximálně využít z dříve získaných dovedností, znalostí a technických schopností žáků. Prokázali velmi dobrou orientaci ve vývoji současných trendů v moderním tanci a příkladným způsobem své znalosti studentům předávali. Hodiny koncertní praxe moderního tance byly charakteristické svou invencí, studentům byl dán dostatečný prostor pro jejich vlastní tvořivost za vynikající podpory a spolupráce korepetitora, který se v daném momentě stal spolutvůrcem kompozičních pokusů studentů.

Lidový tanec

Předmět je vyučován od 2. až do 8. ročníku, v 6. ročníku je rozšířen o Lidový tanec cizí. Také tady je výběru korepetitorů věnována náležitá pozornost, což se v praxi projevilo pozitivně.

Cílem vzdělávání bylo rozvíjení taneční techniky, hudebnosti a smyslu pro taneční styl. Obsah byl zaměřen na studium tanečních kroků lidových tanců českých a slovenských. U tanců jiných národností, stejně jako u domácích, bylo důsledně dbáno na stylovou čistotu a výrazovost. Příkladná a nápaditá byla práce žáků s rekvizitou. Velmi dobrou úroveň praktických znalostí a dovedností prokázali žáci zejména vyšších ročníků.

Skladba hodin byla přiměřena ročníku i charakteru předmětu, který byl výrazně podtržen

živým hudebním doprovodem nebo byla výuka doplněna kvalitní reprodukcí stylovou hudbou. Choreografické zpracování hudebních předloh mělo vysokou odbornou úroveň.

Ve všech hospitovaných hodinách tanečního oddělení použili učitelé vstupní motivaci jak k celkovému psychickému i tělesnému uvolnění žáků, tak i k vytvoření příjemné a tvůrčí pracovní atmosféry. K následné a průběžné motivaci využívali především dílčího vyhodnocení provedených činností. Jako neúčinnější motivační prvek zapůsobil ve většině shlédnutých lekcí především osobitý projev pedagoga obohacen jejich příkladnými názornými ukázkami.

Celkové hodnocení pracovních výsledků bylo všemi vyučujícími prováděno citlivě. Zohledňovali individuální dispozice žáků a podporovali jejich snahu o sebehodnocení. Všichni pedagogové věnují maximální pozornost celkovému vzhledu a kultivovanosti výrazu žáků jak při práci ve škole, tak i při vystupování na veřejnosti i v jejich osobním životě. Požadavky jsou žáky respektovány a přijímány s přirozenou sebekázní, která je pro práci profesionálního umělce nezbytná.

Ve výuce žáci prokazovali vysokou kvalitu získaných dovedností. Jejich výrazná aktivita byla dále posilována jak neformálním, partnerským dialogem, tak i citlivým, pozitivně zabarveným hodnocením jejich pracovních výsledků. Jen v případě vyučující s cizí státní příslušností byly v důsledku jazykové bariéry zjištěny drobné dorozumívací problémy, které občas negativně ovlivnily vzájemnou komunikaci.

Atmosféra pohody, otevřenosti a hlavně přirozená radost z pohybu byly společným znakem všech navštívených hodin. Úroveň verbální i neverbální komunikace pedagogů byla velmi dobrá a akceptovala dohodnutá pravidla.

Průběh a výsledky vzdělávání ve výuce klasického tance jsou velmi dobré. Výuka moderního tance je ve srovnání s jinými školami progresivnější a otevřenější a vede studenty k tvůrčí aktivitě. Jeho úroveň je stejně jako u lidového tance vynikající.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Evaluace ve škole tohoto typu probíhá v několika polohách. Především jsou to klasické hospitace v kolektivních předmětech. Zvláštní pozornost je věnována předmětům vyučovaným individuálně, jako jsou hlavní obory a s nimi související doplňkové hodiny, např. komorní hra, korepetice, hra z listu a podobně. Prioritou sebehodnocení je zjišťování výsledků úrovně pedagogické práce na takzvaných předehrávkách a výsledky žáků v soutěžích, na koncertech nebo na jevištích divadel, kdy si ředitelka udělá představu o úrovni jednotlivých pedagogů. Proces evaluace je na škole efektivní a odpovídá potřebám školy. Jednoznačnou výhodou je jeho téměř bezprostřední a konkrétní kontrola praxí a z toho vyplývající možnost aktuální reakce.

Na absolventské výkony a pedagogické výstupy jsou psány písemné posudky, které mají přímý vliv na závěrečnou známku u absolutoria. Úroveň a výsledky vyučujících a jejich žáků jsou sledovány nejen kolegy a nadřízenými, ale i rodiči žáků a pedagogy základních uměleckých škol, kteří mají možnost zajistit si pro své žáky konzultace s vybranými pedagogy konzervatoře. Tento zájem ze strany vnějších partnerů školy je také součástí monitoringu úrovně vzdělávání na škole a pomáhá vedení školy při hodnocení pedagogů.

Kolektivní hodnocení a pravidelné sledování úrovně jednotlivých studentů při zkouškách, předehrávkách, školních akcích a vystoupeních umožňuje rovněž kvalifikované, rychlé a v podstatě objektivní rozhodování v otázkách reprezentace školy, vyslání studentů na interpretační soutěže, kurzy apod. Tento systém je velmi motivační a navíc permanentní.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Sledovaná výuka ve všech odděleních probíhala ve vstřícné pracovní atmosféře, která byla pozitivně ovlivněna charakterem předmětu. Výuka je zabezpečena převážně pedagogickými i uměleckými osobnostmi, což se v její kvalitě výrazně projevilo. Celkový průběh vzdělávání je hodnocen jako vynikající.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Absolventům přísluší titul „diplomovaný specialista“ a právo užívat zkratku titulu DiS. Konzervatoř lze ukončit i maturitou, nejdříve však po čtvrtém, v tanečním oboru po osmém ročníku.
- Janáčkova konzervatoř v Ostravě vykazuje vynikající výsledky také v práci komorních souborů a orchestrech. Působí zde Dechová harmonie, která si z prestižních soutěží odnáší pravidelně nejvyšší ocenění. Její činnost překračuje hranice ostravského regionu i Moravskoslezského kraje.
- Součástí výuky v oboru hudba je i práce v symfonickém orchestru, který na svých koncertech uvádí nejen velká symfonická díla, ale spolupracuje také jako doprovodné těleso pro absolventy školy.
- Komorní orchestr JKO je složen z vybraných žáků strunného oddělení školy a svou prací a výsledky dokazuje, že je perspektivním a reprezentativním souborem konzervatoře.
- I když sborový zpěv je součástí učebních plánů JKO, je zřejmý rostoucí zájem žáků o práci ve smíšeném sboru i nově založeném komorním sboru. Oba pod vedením současného sbormistra reprezentují školu nejen v České republice, ale i na zahraničních pódiích.
- Škola spolupracuje i s jinými kulturními institucemi města a kraje, kdy se stává spolupořadatelem mnohých uměleckých akcí, které překračují rámeček regionu. Jsou to soutěže nebo akce ZUŠ, Ostravské univerzity, Mezinárodního hudebního festivalu Janáčkův Máj aj. Žáci jsou pravidelnými hosty v pořadech Českého rozhlasu a České televize. Vybraní jedinci účinkují jako sólisté na koncertech Janáčkovy filharmonie.
- Janáčkova konzervatoř se spolupodílí na organizaci klavírní interpretační soutěže Pro Bohemia, která se každoročně koná v prostorách školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 28 491/2003-21 ze dne 22. dubna 2004 a účinností od 1. září 2004.
2. Výkaz Škol (MŠMT) V 7-01 o gymnáziu-střední odborné škole-konzervatoři podle stavu k 30. září 2004.
3. Osobní spisy pedagogických zaměstnanců ve školním roce 2004/2005 (oddělení dechové a bicí, klavírní, hudební teorie, pěvecké, taneční a korepetice).
4. Třídni knihy hospitovaných pedagogů pro školní rok 2004/2005.
5. Rozvrhy hodin všech tříd pro školního roku 2004/2005.
6. Záznamy z pedagogických a uměleckých rad (školní rok 2003/2004, 2004/2005).
7. Vnitřní řád školy ze dne 19. listopadu 2001.

8. Plán práce na školní rok 2004/2005 bez data.
9. Plán práce ředitelky školy bez data.
10. Kontrolní a hospitační plán pro školní rok 2004/2005 bez data.
11. Rozpis úkolů, odpovědnosti a kompetencí pro vedení školy a pověřené zaměstnance bez data
12. Kritéria pro přiznání osobního příplatku a odměn pro pedagogické pracovníky ze dne 1. září 2004.
13. Plán kontroly a činnosti zástupce ředitele školy pro provozně-ekonomický úsek – školní rok 2004/2005.
14. Plán kontrolní činnosti zástupce ředitele pro studijní záležitosti ve školním roce 2004/2005.
15. Pracovní náplně vedoucích oddělení - bez data.
16. Plán práce studijního oddělení ve školním roce 2004/2005.
17. Záznamy z provedených kontrol ředitelky školy (září – leden školního roku 2004/2005).
18. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004.
19. Učební dokumenty 82-44-M/001, 82-44-N/001 Hudba, 82-45-M/001, 82-45-N/001 Zpěv, 82-46-M/001, 82-46-N/001 Tanec schválené ředitelkou školy dne 29. ledna 2005 s platností od 1. září 2004.
20. Učební osnovy pro taneční konzervatoř čj. 2227/95-25 (klasický tanec, moderní tanec, koncertní a povinná scénická praxe klasického tance, koncertní a povinná scénická praxe moderního tance, tanec s partnerem, taneční gymnastika) ze dne 31. října 1995 s účinností od 1. září 1995.
21. Učební osnovy pro taneční konzervatoř čj. 14 692/2002-23 (lidový tanec) ze dne 18. března 2002 s účinností od 1. září 2002.
22. Učební osnovy pro výuku hry na hudební nástroje a hudebně-teoretické předměty čj. 21 815/84-35 ze dne 10. června 1984 s účinností od 1. září 1984.
23. Učební osnovy pro obor zpěv čj. 14 060/84-35 ze dne 28. března 1984 s účinností od 1. září 1984.

ZÁVĚR

Janáčkova konzervatoř v Ostravě je ojedinělou školou v republice zahrnující současně výuku čtyř oborů – hudba, zpěv, tanec a hudebně-dramatické umění.

Personální podmínky sledovaných oborů a oddělení jsou zárukou soustavného růstu kvality vzdělávání. Úvazky pedagogů jsou sestavovány s maximálním přihlédnutím k odbornosti i profesionalitě vyučujících. Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je dlouhodobě systematická a důsledná. Vzhledem k vysoké kvalitě a účinnosti je zárukou dalšího pozitivního rozvoje školy. Personální podmínky vzdělávání jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům hodnoceny jako vynikající.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou na vysoké úrovni a umožňují naplňovat vzdělávací cíle ve všech sledovaných oborech.

Kontrola naplňování vzdělávacího programu je funkční, systematická a velmi účinná. Vzájemné vazby mezi vedením a pedagogy vytvářejí atmosféru těsné sounáležitosti. Výsledky kontrolních zjištění jsou pojímány jako prestižní záležitost každého zaměstnance školy.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou vzhledem k deklarovanému vzdělávacímu programu a dlouhodobé úspěšnosti absolventů hodnoceny jako vynikající. Od poslední inspekce mají výsledky školy stoupající tendenci.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	MgA. Stanislava Juchelková
Člen týmu	MgA. Libor Buchta
Člen týmu	Mgr. Jiří Brauner
Další člen inspekčního týmu	Vlastimil Harapes
Další člen inspekčního týmu	Doc. PhDr. Milan Holas CSc.
Další členka inspekčního týmu	Prof. Jana Jonášová
Další členka inspekčního týmu	Prof. Ivanka Kubicová
Další člen inspekčního týmu	Doc. Miroslav Langer
Další člen inspekčního týmu	Prof. Jiří Tomášek

V Opavě dne 4. dubna 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI, Moravskoslezský inspektorát, Husova 17, 74601 Opava. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 11. dubna 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Soňa Javůrková – ředitelka školy

.....

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad MSK – odbor školství, mládeže a sportu, 28 října 117, 702 18 Ostrava	2005-28-04	n5-1071/05-12002

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.